

Бібліотека Кропивницького професійного ліцею сфери послуг і торгівлі

18.05. Право на пам'яті

18 травня Україна відзначає День боротьби за права кримськотатарського народу та вшановує пам'ять жертв геноциду кримськотатарського народу

Рустем Емінов. «Поїзд смерті 1»

Депортація кримських татар, розпочата 18 травня 1944 року, – один з найбільших злочинів радянського режиму, вчинених ним під час Другої світової війни. Понад 20 років в СРСР повністю заперечувався злочинний характер цих дій. Хоча ще 1967 року парламент Радянського Союзу визнав необґрунтованими звинувачення всіх кримських татар у співпраці з німцями, вони до самого краху комуністичного тоталітаризму так і не отримали права повернутися на історичну батьківщину.

18 травня 1944 р. нарком НКВС СРСР Л. Берія звітував Й. Сталіну та В. Молотову про початок депортації кримських татар: для завантаження в ешелони підготували 90 тис. осіб, з яких 48 тис. відправили на схід. Наступного дня з усього півострова було зібрано спецконтингент у 165 тис. осіб, з яких 136 412 осіб депортували.

Насильницьке переміщення кримськотатарського народу зі споконвічної Батьківщини до Середньої Азії та інших регіонів СРСР супроводжувалося його **тотальним пограбуванням**. Фактично майно переселенців було конфісковане. Відповідно до постанови ДКО від 11 травня 1944 р. кожній **родині дозволили взяти із собою лише «особисті речі, одяг, побутовий інвентар, посуд та харчі в кількості до 500 кг»**.

Пропонуємо почитати

СТАНІСЛАВ ЦАЛИК
ОЛЕКСАНДР МОКРОГУЗ
ОКСАНА ВОЛОШЕНЮК

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ ДО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГЕНОЦИДУ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ
(18.05.1944)

ДЕПОРТАЦІЯ З КРИМУ ТАТАР, НІМЦІВ, БОЛГАР І ВІРМЕН.
ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДСТВА

фрагмент посібника Академії української преси,
створеного за підтримки Медіної програми в Україні

«Нариси з історії Криму у XX ст.: 1939 - 1990: додатковий матеріал для вчителів» для 10 класу
загальної середньої освіти / Цалик С. М., Мокрогуз О. П., Волошенко О. В. / За редакцією
Волошенко О. В., Свитушко Р. І. — Київ : АУП, ЦВП, 2021.

Рустем Ешинов. «Потім смерті 1»

**Нариси з історії Криму
у XX ст.: 1939 - 1990**

[Читати](#)

**Комікс про депортацію кримських
татар та окупацію Криму**

[Читати](#)

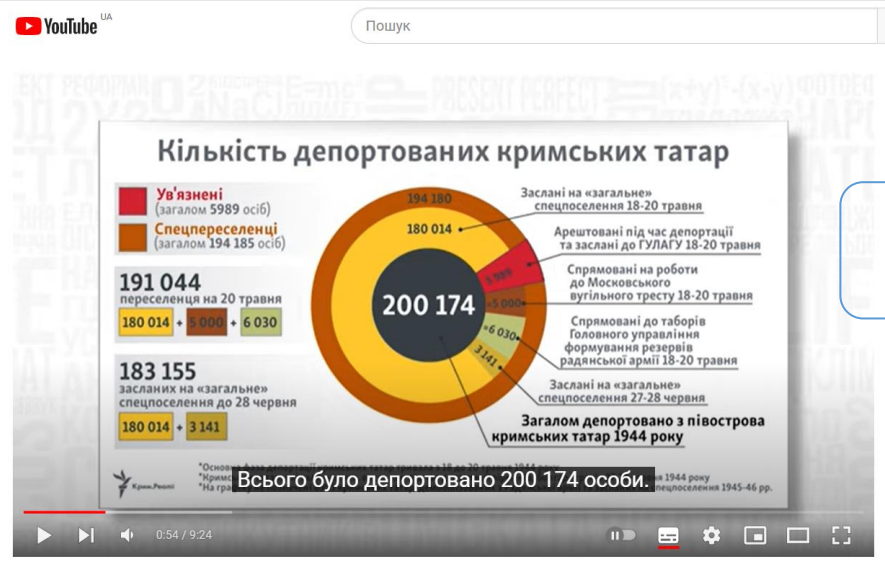
**КРИМ:
ШЛЯХ КРІЗЬ ВІКИ**

**Крим: шлях крізь віки.
Історія у запитаннях
і відповідях**

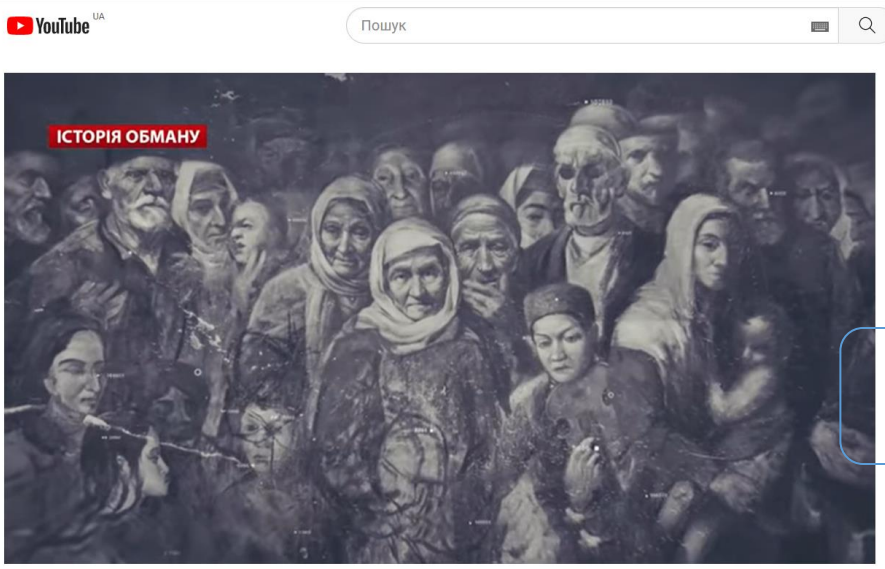
[Читати](#)

Пропонуємо подивитись

Дивитись

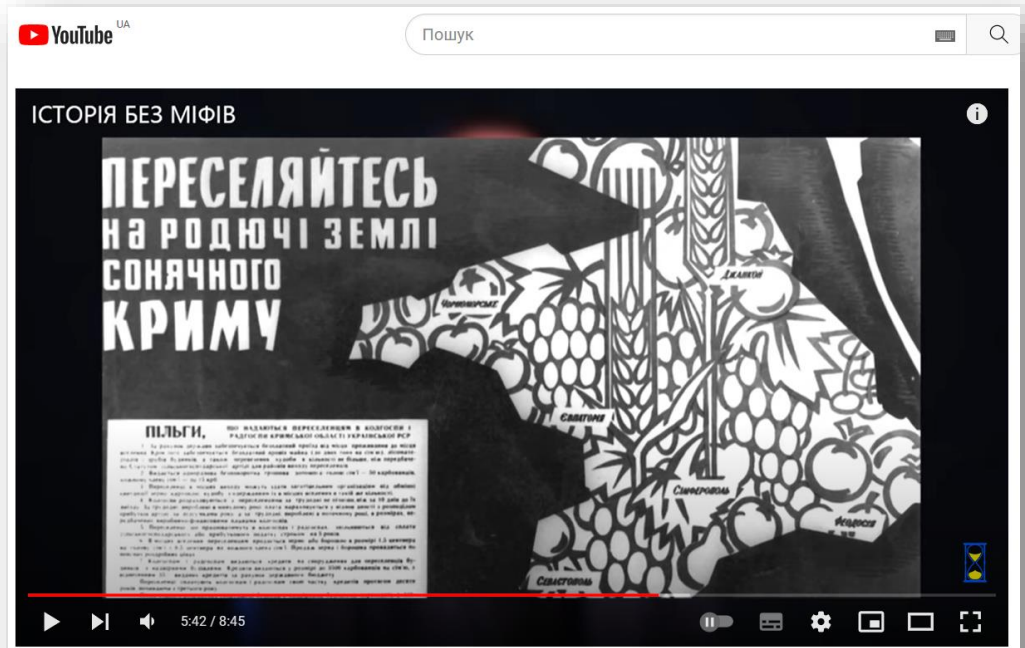

11 клас. Історія України. Кримські татари у місяця депортації

Депортація кримських татар – ще один геноцид, скоєний Москвою, Історія обману

Дивитись

1944: депортація кримських татар // 10 запитань історіку

Дивитись

Українська співачка **Джамала** присвятила трагічним подіям минулого, зокрема депортації кримськотатарського народу свою **пісню «1944»**, з якою вона представляла Україну на 61-му пісенному конкурсі **Євробачення**, де здобула перемогу.

[Дивитись](#)

